

*Андрощук Лариса Миколаївна,
Національний університет "Острозька академія"*

СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ТОПОНІМІЧНИМ КОМПОНЕНТОМ

Фразеологія є одним з багатьох джерел мови, яке підносить її на високий рівень розвитку як науки та пов'язує її з іншими науками, що в результаті призводить до вирішення багатьох важливих проблем.

Дане дослідження полягає у виявленні значення топонімів у складі фразеологічних одиниць з точки зору лінгвістики та знаходженні особливостей географічних назв у фразеологізмах. Завдяки даному дослідженню ми маємо змогу прослідкувати історичний розвиток людства як суспільства та розвитку його мови, який вона відображає.

Мета дослідження проаналізувати, наскільки природа фразеологізмів співвідноситься із їх компонентним складом.

У ході нашого дослідження були застосовані такі методи дослідження як: критичний аналіз досліджень з даної проблеми та семантичний аналіз фразеологічних одиниць з топонімічним компонентом.

Топонімічні елементи у складі фразеологічних одиниць відображають сутність значення фразеологізмів. Кожна географічна назва несе в собі якісь особливості та має свою історію. Фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом не просто констатують факти чи повідомляють про явище, вони канонізують традиції, спонукають до дії, виховують у людей любов до рідного краю, до рідної землі. Високі моральні ідеали, людська гідність є базовими поняттями.

East or West, home's the best (прик.) – в гостях добре, а дома краще; дім людини (її будинок, рідне місто, батьківщина) є для неї місцем, де вона почувається найщасливішою, особливо у порівнянні з іншими місцями, де ця людина може знаходитись [1: 326].

Найчастіше топоніми зустрічаються у прислів'ях. Їх естетична цінність полягає в тому, що в них чітко і досить стисло виражена закінчена думка. Вона являє собою образну формулу, побудовану на основі порівняння, метафори та інших стилістичних прийомів. Фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом пов'язані з побутом народу, його історією, національною самобутністю. Багато з них були

засвоєні в результаті багатомісячних зв'язків з сусідніми народами.

Coals to Newcastle – як вугілля в Ньюкасл (тобто даремна, марна, безглузда справа); частина виразу *to carry coals to Newcastle* “робити щось не потрібне” – був уже відомий у середині 1500 років, а саме в той час, коли Newcastle upon-Tyne був головним видобувничим центром вже протягом 400 років. На сьогоднішній день вираз вживається набагато рідше, та ще не зовсім забутий [1: 221].

Особливий пласт посідають фразеологізми стародавньоримського та стародавньогрецького походжень. Їх еквіваленти прослідковуються у багатьох мовах, вони належать до інтернаціоналізмів:

Rome was not built in a day (присл.) – враз нічого не робиться, Рим не відразу збудований [1: 824].

When Greek meets Greek then comes the tug of war (присл.) – коли двоє людей однакової статури, сили, рішучості тощо протистоять один одному, тоді відбувається справжня боротьба [1: 904].

Топонімічні компоненти у складі фразеологічних одиниць мають як лінгвістичне значення, так і історичне, адже вони створювались протягом років і були зафіксовані у мові, за допомогою якої ми можемо дізнатись про життя, побут та цінності людей, які жили в різні часи та в різних місцях.

Література:

1. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник. – К.: “Знання”, 2005.
2. Виноградов В. В. Основные понятия русской фразеологии как лингвистической дисциплины. – Л., 1946. – 118 с.
3. Кунин Александр. Курс фразеологии современного английского языка: Учебное пособие. – М.: Феникс, 2005. – 488 с.
4. Кунин А. В. Английская фразеология. – М., 1970. – 165 с.